

การทำนายคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลพิจิตร
อำเภอนาหม่อม จังหวัดสงขลา

Predicting quality of life of the elderly in the area of
Phichit Subdistrict Administrative Organization,
Na Mom District Songkhla Province

นพพล นพประดิษฐ์¹ ธนวัฒน์ สิริจิรวรรณ² ธนาวุฒิ ตรีชัย³ พรรณาย ศรียาภัย⁴
วิศรุต ทอแงมแก้ว⁵ ไชยา เกษารัตน์⁶ และ บุขุณี ยีหะ⁷

Noppadon Noppradit¹ Thanawat Sirijirawat² Thanawut Trejui³ Pannine Sriyapai⁴
Wisaruta Thongkamkaew^{5*} Chaiya Kesarat⁶ and Bukhoree Yeema⁷

¹⁻⁷ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

¹⁻⁷ Faculty of Humanities and Social Sciences, Songkhla Rajabhat University

E-mail: noppadon29574@gmail.com¹

Corresponding E-mail: wisaruta.th@skru.ac.th⁵

This article is presented in the 21ST National Conference on Public Administration of
Public Administration Association of Thailand at Thaksin University, September 26, 2025

Received: August 15, 2025; Revised: September 30, 2026; Accepted: March 25, 2026

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ เพื่อศึกษาระดับแรงสนับสนุนทางสังคมของผู้สูงอายุ เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพิจิตรอำเภอ นาหม่อม จังหวัดสงขลา และ เพื่อทำนายคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพิจิตร อำเภอ นาหม่อม จังหวัดสงขลา ด้วยปัจจัยการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ และปัจจัยแรงสนับสนุนทางสังคม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือ ผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพิจิตร อำเภอ นาหม่อม จังหวัด สงขลา จำนวน 285 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้สถิติค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณ ผลการวิจัย พบว่า ระดับการจัดสวัสดิการ ผู้สูงอายุ ระดับแรงสนับสนุนทางสังคมของผู้สูงอายุ ระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วน ตำบลพิจิตร อำเภอ นาหม่อม จังหวัดสงขลา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ปัจจัยที่สามารถทำนายคุณภาพชีวิตของ ผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพิจิตร อำเภอ นาหม่อม จังหวัดสงขลาได้ คือ แรงสนับสนุนทางสังคม และการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ โดยสามารถร่วมกันอธิบายการผันแปรได้ ร้อยละ 58.70 อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ 0.001 ข้อเสนอแนะ ควรมีการวางแผนพัฒนาเจ้าหน้าที่ให้มีความพร้อมในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการดูแลผู้สูงอายุ โดยเน้นการจัดโครงการต่าง ๆ เช่น การมีทักษะดิจิทัลเพื่อใช้ชีวิตในยุคปัจจุบัน

คำสำคัญ: คุณภาพชีวิต ; ผู้สูงอายุ ; องค์การบริหารส่วนตำบลพิจิตร

Abstract

This research aimed to study the level of welfare provision for the elderly, to study the level of social support for the elderly, to study the level of quality of life for the elderly in the area of Phichit Subdistrict Administrative Organization, Na Mom District, Songkhla Province. And predicting the quality of life of the elderly in Phichit Subdistrict Administrative Organization, Na Mom District, Songkhla Province with support from government agencies. and social support. The sample group used in this research study is the elderly in Phichit Subdistrict Administrative Organization, Na Mom District, Songkhla Province, totaling 285 people. The research tools were a questionnaire. The data were analyzed using mean, standard deviation, multiple regression analysis. The research found that the level of welfare provision for the elderly, the level of social support for the elderly, and the level of quality of life for the elderly in Phichit Subdistrict Administrative Organization, Na Mom District, Songkhla Province are overall at a high level. The quality of life of the elderly in Phichit Subdistrict Administrative Organization, Na Mom District, Songkhla Province is the provision of welfare for the elderly by social support ($\beta_2 = 0.525$) and the local administrative organization ($\beta_1 = 0.352$) and explain the variation was 58.70 with statistical significance at the 0.001 level. Suggestions: There should be a plan to develop staff to be ready to perform duties related to caring for the elderly, focusing on various projects such as digital skills for living in the present era.

Keywords: Quality of life; The elderly; Phichit Subdistrict Administrative Organization

บทนำ

ปัจจุบันโครงสร้างของประชากรมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมากโดยเฉพาะอย่างยิ่งประชากรผู้สูงอายุมีจำนวนเพิ่มขึ้นและมีความต้องการที่หลากหลายจึงทำให้ผู้สูงอายุได้รู้จักวิธีการดูแลตนเองในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นทางด้านอาหารการดูแลสุขภาพอนามัยการออกกำลังกาย ประกอบกับด้านการแพทย์ และเทคโนโลยีที่มีเครื่องมือทางด้านการรักษาพยาบาลที่ทันสมัยทำให้อัตราการเสียชีวิตของจำนวนประชากรลดลงทำให้มีจำนวนผู้สูงอายุมากขึ้นและมีอายุขัยเฉลี่ยที่ยืนยาวมากขึ้นซึ่งในขณะนี้สังคมไทยกำลังเข้าสู่ “สังคมผู้สูงอายุ” อย่างเต็มตัวจึงทำให้มีจำนวนผู้สูงอายุและสัดส่วนผู้สูงอายุคือผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปี ขึ้นไป จึงทำให้โครงสร้างประชากรของประเทศไทยกำลังเคลื่อนเข้าสู่ระบบที่เรียกว่า “ภาวะผู้สูงอายุ” [1] ในขณะเดียวกัน ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ไม่มีอาชีพ ขาดรายได้ไม่มีที่ดินทำกิน ไม่มีทรัพย์สิน สภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยไม่เหมาะสมและไม่ปลอดภัย ส่วนใหญ่ต้องพึ่งพิงสวัสดิการจากภาครัฐ เช่น เงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ บัตรสวัสดิการแห่งรัฐเงินเยียวต่าง ๆ เป็นต้น ซึ่งยังมีความเหลื่อมล้ำเข้าไม่ถึงผู้สูงอายุทุกคน [2] องค์การบริหารสวนตำบลพิจิตรอำเภอนาหม่อม จังหวัดสงขลา เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับการถ่ายโอนภารกิจด้านการจัดบริการสาธารณะแก่ชุมชนรวมทั้งภารกิจเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมและการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็กสตรีผู้สูงอายุและผู้ด้อยโอกาส ซึ่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ได้บัญญัติเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการ แก่ผู้สูงอายุไว้ ดังนี้ คือ มาตรา 53 บุคคลซึ่งมีอายุเกิน 60 ปีบริบูรณ์ และไม่มีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพมีสิทธิได้รับสวัสดิการสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะอย่างสมศักดิ์ศรี และความช่วยเหลือที่เหมาะสมจากรัฐ มาตรา 80 (1) โดยสรุปคือ รัฐต้องดำเนินการ

ตามแนวนโยบายด้านสังคม การสาธารณสุข การศึกษาและวัฒนธรรม ได้แก่ คຸ້ມຄອງແລະພັດທະນາເດັກແລະ
 ເຍາວໜຸ່ມສັນນິດອຸບຸນເລີຍດູແລະໃຫ້ການສຶກສາປຸກສາຮຽນສົມບູນສະພາບສະພາວະຂອງເງິນແລະຂາຍ ເສີມສ້າງ
 ແລະພັດທະນາເປັນປຶກສາຂອງ ສະຖາບັນຄອບຄົວແລະຊຸມຊົນ ຮ່ວມທັງຕ້ອງສະເໜີແລະຈັດສົ່ງສະຖານທີ່ໃຫ້ແກ່
 ຜູ້ສູງອາຍຸ ຜູ້ຍາກໄຮ້ ຜູ້ພິການຫຼືພູມພາບແລະຜູ້ຢູ່ໃນສະພາບຍາກລຳບາກໃຫ້ມີຄຸນນະພາບຊີວິດທີ່ດີຂຶ້ນແລະພັດທະນາ
 ຕົວເອງໄດ້ [3] ຈາກປະເດັນດັ່ງກ່າວຜູ້ວິຈານຈຶ່ງມີຄວາມສົນໃຈໃນການສຶກສາເພື່ອໃຫ້ຮາບຮູ້ປະຈຸບັນທີ່ສຳຄັນຕໍ່ຄຸນນະພາບ
 ຊີວິດຜູ້ສູງອາຍຸໃນເຂດຕຳບຸນນາໂມ່ມ ອຳເອນນາໂມ່ມ ຈັງຫວັດສະໝຸນ ເພື່ອນຳຂໍ້ມູນທີ່ໄດ້ມາໃຊ້ໃນການແນວທາງການ
 ດູແລະຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ສູງອາຍຸໃຫ້ມີຄຸນນະພາບຊີວິດທີ່ດີມີການດຳລົງຊີວິດໃນສັງຄົມໄດ້ຢ່າງເໝາະສົມ ສາມາດຊ່ວຍເຫຼືອຕົວເອງ
 ໄດ້ຕາມອັດຕາແລະບໍ່ເປັນກະແກຜູ້ອື່ນທີ່ຈະຊ່ວຍໃຫ້ບຸກຄົນປະກອບການພັດທະນາຄຸນນະພາບຊີວິດຜູ້ສູງອາຍຸຕໍ່ໄປ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของผู้สูงอายุในเขต
 องค์การบริหารส่วนตำบลพิจิตรอำเภอนาหม่อม จังหวัดสงขลา
2. เพื่อศึกษาระดับแรงสนับสนุนทางสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพิจิตร อำเภอนา
 หม่อม จังหวัดสงขลา
3. เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพิจิตรอำเภอนาหม่อม
 จังหวัดสงขลา
4. เพื่อทำนายคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพิจิตร อำเภอนาหม่อม จังหวัด
 สงขลา ด้วยการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และแรงสนับสนุนทางสังคม

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การจัดสวัสดิการผู้สูงอายุโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

อำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุได้ถูกบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติ
 กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 หมวดที่ 2
 การกำหนดอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริหารสาธารณะมาตรา 16 [4] โดยแบ่งประเภทมาตรฐาน
 ต่าง ๆ รวม 6 มาตรฐาน ได้แก่ 1) มาตรฐานด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล ประกอบด้วย จัดตั้ง
 ศูนย์บริการ สาธารณสุข สำหรับผู้สูงอายุบริการตรวจสุขภาพที่บ้าน บริการให้ความรู้ แนะนำการดูแลสุขภาพ
 ที่ถูกวิธีให้กับผู้ดูแลผู้สูงอายุ 2) มาตรฐานรายได้ ประกอบด้วย จัดสวัสดิการด้านรายได้ให้แก่ผู้สูงอายุที่ยากจน
 และไม่มีแหล่งพึ่งพิงเพียงพอ ส่งเสริมการจัดตั้งกองทุนส่งเสริมสวัสดิการผู้สูงอายุในชุมชน การช่วยเหลือค่า
 ครองชีพประจำวัน จ่ายเบี้ยยังชีพแก่ผู้สูงอายุ การช่วยเหลือด้านค่าโดยสารยานพาหนะ ตามความเหมาะสม
 จัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ การให้ส่วนลดในรายการต่าง ๆ 3) มาตรฐานด้านที่พักอาศัย ประกอบด้วย
 บ้านพักคนชรา เป็นบริการที่พักรักษาที่จัดให้แก่ผู้สูงอายุที่มีปัญหาด้านสุขภาพร่างกายและอารมณ์ ผู้สูงอายุที่
 ประสบปัญหาด้านการเงิน หรือปัญหาอื่น ๆ 4) มาตรฐานนันทนาการ ประกอบด้วย การจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุ
 เพื่อเป็นศูนย์กลาง ข่าวสาร แหล่งพบปะสังสรรค์สำหรับผู้สูงอายุ หรือเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์
 เป็นศูนย์กลางในการจัดกิจกรรมวันสำคัญต่าง ๆ 5) มาตรฐานด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแล และ
 การคุ้มครอง ประกอบด้วย การสร้างโอกาสในการศึกษาเรียนรู้ และพัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างต่อเนื่อง
 เพิ่มช่องทาง ในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร และบริการทางสังคม การให้บริการ คือ ให้บริการภายในศูนย์
 6) มาตรฐานด้านการสร้างบริการหรือเครือข่ายเกื้อหนุน จัดตั้งและพัฒนากิจกรรมบริการ ทางสังคมในชุมชนที่

สามารถเข้าถึงผู้สูงอายุได้มากที่สุด โดยเน้นการให้บริการถึงบ้านและมีการสอดประสานระหว่างบริการทางด้านสุขภาพกับบริการทางด้านสังคม โดยครอบคลุมบริการ

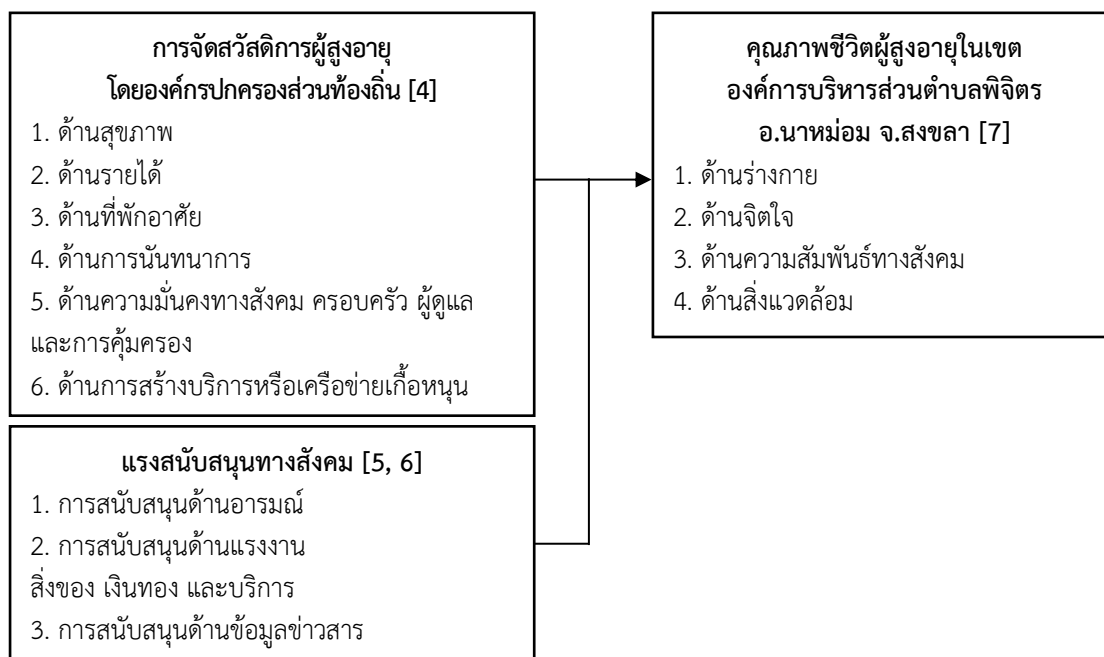
แรงสนับสนุนทางสังคม

การสังเคราะห์ประเภทของแรงสนับสนุนทางสังคมตามแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง [5, 6] แบ่งออกได้เป็น 3 ประเภท คือ การสนับสนุนทางอารมณ์ (Emotional Support) เป็นการให้การช่วยเหลือผู้อื่นเหลือทางด้านอารมณ์ ได้แก่ การให้ความสำคัญ การให้ความมั่นใจ ความรู้สึกที่สามารถพึ่งพาและไว้วางใจ ซึ่งทำบุคคลรู้สึกได้ว่าได้รับความรักหรือความเอาใจใส่ การสนับสนุนด้านสิ่งของ (Tangible Support) เป็นการช่วยเหลือโดยตรงต่อความจำเป็นของบุคคลในด้านต่าง ๆ เช่น การเงิน สิ่งของ แรงงานหรือการให้บริการ และการสนับสนุนด้านข้อมูลข่าวสาร (Information Support) เป็นการช่วยเหลือโดยการให้ข้อมูลข่าวสารและความรู้ให้คำแนะนำในการแก้ปัญหาและให้ข้อมูล ย้อนกลับเกี่ยวกับพฤติกรรม และภาคปฏิบัติของบุคคล

คุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ

เครื่องมือวัดคุณภาพชีวิตองค์การอนามัยโลกชุดย่อฉบับภาษาไทยเป็นเครื่องมือวัดคุณภาพชีวิตที่ประกอบด้วยองค์ประกอบของคุณภาพชีวิต 4 ด้าน [7] คือ ด้านร่างกาย (Physical domain) หมายถึง การรับรู้สภาพทางด้านร่างกายของ บุคคลซึ่งมีผลต่อชีวิตประจำวัน ด้านจิตใจ (Psychological domain) หมายถึง การรับรู้สภาพทางจิตใจของ ตนเอง ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม (social relationships) หมายถึง การรับรู้เรื่อง ความสัมพันธ์ของตนกับบุคคลอื่น การรับรู้ถึงการที่ได้รับความช่วยเหลือจากบุคคลอื่น ในสังคม การรับรู้ว่าเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือบุคคลอื่นในสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม (Environment) หมายถึง การรับรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อการดำเนินชีวิต

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัยเรื่อง การทำนายคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลพิจิตร อำเภอนาหม่อม จังหวัดสงขลา

สมมติฐานการวิจัย

1. การจัดสวัสดิการผู้สูงอายุโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถทำนายคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพิจิตร อำเภอนาหม่อม จังหวัดสงขลาได้
2. แรงสนับสนุนทางสังคมสามารถทำนายคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพิจิตร อำเภอนาหม่อม จังหวัดสงขลาได้

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพิจิตร อำเภอนาหม่อม จังหวัดสงขลา จำนวน 990 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 30 สิงหาคม 2566 แยกตามหมู่บ้าน) [8] และทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามสูตร Yamane, T. [9] เท่ากับ 285 คน และการสุ่มแบบชั้นภูมิตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) ดังนี้

ตารางที่ 1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพิจิตร อำเภอนาหม่อม จังหวัดสงขลาแยกตามหมู่บ้าน

ลำดับ	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวน (คน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
1	หมู่ที่ 1 หุ้งปริง	280	81
2	หมู่ที่ 2 โคกทัง	92	26
3	หมู่ที่ 3 โคกพะยอม	306	88
4	หมู่ที่ 4 พลีควาย	132	38
5	หมู่ที่ 5 หุ้งนาหวาน	96	28
6	หมู่ที่ 6 คลองบ่วงตก	84	24
รวม		990	285

ที่มา: กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ (2566) [8]

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 4 ตอน ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม การจัดสวัสดิการผู้สูงอายุโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อผู้สูงอายุ แรงสนับสนุนทางสังคมต่อผู้สูงอายุ คุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพิจิตร อำเภอนาหม่อม จังหวัดสงขลา แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

การหาค่าคุณภาพด้านความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และความตรงตามโครงสร้าง (Construct Validity) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ภาษาที่ใช้และนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของท่านผู้ทรงคุณวุฒิก่อนจะนำไปทดลอง โดยผลการหาค่า IOC อยู่ในระหว่าง 0.6 – 1.0 และการหาค่าคุณภาพด้านความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา โดยนำแบบสอบถามที่ได้ผ่าน

การปรับปรุงและแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิไปทดลองใช้กับผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล
ทุ่งหวัง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา จำนวน 30 คน และทำการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นโดยค่า Cronbach's
Alpha Coefficient โดยค่าความเชื่อมั่นของข้อคำถามทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 0.810

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

1. สถิติพรรณนา ใช้ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. สถิติเชิงอนุมาน ใช้การวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดย
กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิจัย

1. ระดับการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหาร
ส่วนตำบลพิจิตรอำเภอนาหม่อม จังหวัดสงขลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ระดับการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหาร
ส่วนตำบลพิจิตร อำเภอนาหม่อม จังหวัดสงขลา โดยรวม

(n = 285)			
การจัดสวัสดิการผู้สูงอายุโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล	4.24	0.40	มาก
ด้านรายได้	4.23	0.50	มาก
ด้านที่พักอาศัย	3.68	0.67	มาก
ด้านการนันทนาการ	4.17	0.54	มาก
ด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแล และการคุ้มครอง	4.21	0.62	มาก
ด้านการสร้างบริการหรือเครือข่ายเกื้อหนุน	4.23	0.58	มาก
รวม	4.35	0.52	มาก

จากตารางที่ 2 ระดับการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของผู้สูงอายุในเขต
องค์การบริหารส่วนตำบลพิจิตร อำเภอนาหม่อม จังหวัดสงขลา โดยรวม พบว่า ระดับการจัดสวัสดิการ
ผู้สูงอายุโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพิจิตร อำเภอนาหม่อม
จังหวัดสงขลา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.35$, S.D.=0.52) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงตามค่าเฉลี่ย
จากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.24$,
S.D.=0.40) รองลงมาด้านรายได้ และด้านการสร้างบริการหรือเครือข่ายเกื้อหนุน มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน โดยด้าน
รายได้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.23$, S.D.=0.50) ด้านการสร้างบริการหรือเครือข่ายเกื้อหนุน อยู่ในระดับมาก
($\bar{X}=4.23$, S.D.=0.58) ด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแล และการคุ้มครอง อยู่ในระดับมาก
($\bar{X}=4.21$, S.D.=0.62) ด้านการนันทนาการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.17$, S.D.=0.54) และด้านที่พักอาศัย
มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.68$, S.D.=0.67) ตามลำดับ

2. ระดับแรงสนับสนุนทางสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพิจิตร อำเภอนาหม่อม จังหวัดสงขลาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ระดับแรงสนับสนุนทางสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพิจิตร อำเภอนาหม่อม จังหวัดสงขลา โดยรวม

(n = 285)

แรงสนับสนุนทางสังคม	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านการสนับสนุนด้านอารมณ์	4.09	0.63	มาก
ด้านการสนับสนุนด้านแรงงานสิ่งของเงินทองและบริการ	4.21	0.75	มาก
ด้านการสนับสนุนด้านข้อมูลข่าวสาร	4.16	0.62	มาก
รวม	4.13	0.59	มาก

จากตารางที่ 3 ระดับแรงสนับสนุนทางสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพิจิตร อำเภอนาหม่อม จังหวัดสงขลา โดยรวม พบว่า แรงสนับสนุนทางสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพิจิตร อำเภอนาหม่อม จังหวัดสงขลา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.13$, S.D.=0.59) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านการสนับสนุนด้านแรงงานสิ่งของเงินทองและบริการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.21$, S.D.=0.75) รองลงมาด้านการสนับสนุนด้านข้อมูลข่าวสาร อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.16$, S.D.=0.62) และด้านการสนับสนุนด้านอารมณ์มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.09$, S.D.=0.63) ตามลำดับ

3. ระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพิจิตรอำเภอนาหม่อม จังหวัดสงขลาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพิจิตรอำเภอนาหม่อม จังหวัดสงขลาโดยรวม

(n = 285)

คุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านร่างกาย	4.29	0.59	มาก
ด้านจิตใจ	4.24	1.34	มาก
ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม	4.17	0.68	มาก
ด้านสิ่งแวดล้อม	4.05	0.67	มาก
รวม	4.13	0.65	มาก

จากตารางที่ 4 ระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพิจิตร อำเภอนาหม่อม จังหวัดสงขลา โดยรวม พบว่า ระดับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพิจิตร อำเภอนาหม่อม จังหวัดสงขลา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.13$, S.D.=0.65) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านร่างกายมีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.29$,

S.D.= 0.59) รองลงมาด้านจิตใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =4.24, S.D.= 1.34) ด้านความสัมพันธ์ทางสังคมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =4.17, S.D.= 0.68) และด้านสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =4.05, S.D.= 0.67) ตามลำดับ

4. การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพิจิตร อำเภอนาหม่อม จังหวัดสงขลา ด้วยตัวแปรการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุโดยองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นและตัวแปรแรงสนับสนุนทางสังคม พบว่า ปัจจัยที่สามารถทำนายคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพิจิตร อำเภอนาหม่อม จังหวัดสงขลาได้ คือ แรงสนับสนุนทางสังคม ($\beta_2 = 0.525$) และการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุโดยองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ($\beta_1 = 0.352$) โดยสามารถร่วมกันอธิบายการผันแปรได้ ร้อยละ 58.70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 การทำนายคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพิจิตร อำเภอนาหม่อม จังหวัดสงขลา ด้วยการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุโดยองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และแรงสนับสนุนทางสังคม

ตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์ระหว่างตัวแปร		T	P
	B	β		
(Constant)	-0.134		-0.602	0.548
การจัดสวัสดิการผู้สูงอายุโดยองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (X_1)	0.438	0.352	7.919	0.000***
แรงสนับสนุนทางสังคม (X_2)	0.572	0.525	11.825	0.000***
$R^2 = 0.587$, $F = 200.334$, Sig of F = 0.000, n = 285				

$p < 0.05^*$, $p < 0.01^{**}$, $p < 0.001^{***}$

จากตารางที่ 5 สามารถอธิบายการสร้างสมการถดถอยรูปคะแนนดิบ คือ $Y = -0.134 + 0.438 (X_1) + 0.572 (X_2)$ และสมการถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ $Z = 0.352 (X_1) + 0.525 (X_2)$

สรุปและอภิปรายผล

ระดับการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุโดยองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพิจิตร อำเภอนาหม่อม จังหวัดสงขลา โดยรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$, S.D.=0.52) ระดับแรงสนับสนุนทางสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพิจิตร อำเภอนาหม่อม จังหวัดสงขลา โดยรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$, S.D.=0.59) ระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพิจิตร อำเภอนาหม่อม จังหวัดสงขลา โดยรวม พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$, S.D.=0.65) และ การทำนายคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพิจิตร อำเภอนาหม่อม จังหวัดสงขลาด้วยการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุโดยองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และแรงสนับสนุนทางสังคม พบว่า ปัจจัยที่สามารถทำนายคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพิจิตร อำเภอนาหม่อม จังหวัดสงขลาได้ คือ แรงสนับสนุนทางสังคม ($\beta_2 = 0.525$) และการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุโดยองค์การปกครองส่วน

ท้องถิ่น ($\beta_1 = 0.352$) โดยสามารถร่วมกันอธิบายการผันแปรได้ ร้อยละ 58.70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ องค์การบริหารส่วนตำบลพิจิตร อำเภอนาหม่อม จังหวัดสงขลา มีนโยบายเชิงรุกในการออกเยี่ยมบ้านผู้สูงอายุ และสนับสนุนให้ผู้สูงอายุทำกิจกรรมต่าง ๆ และมีการฝึกอาชีพอย่างเหมาะสมส่งเสริมให้ชุมชนมีการจัดกิจกรรมการออกกำลังกาย กิจกรรมนันทนาการ ตลอดจนการส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีบทบาทในการจัดงานบุญประเพณีในท้องถิ่นมีการจัดอบรมเรื่องการดูแลสุขภาพร่างกายและอารมณ์ให้ดำรงชีวิตอย่างมีความสุข ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับการศึกษาของ ฤทธิชัย ชาแสน [5] ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในพื้นที่ อำเภอยะนิง จังหวัดสงขลา ผลการศึกษา พบว่าการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ และแรงสนับสนุนทางสังคม ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในพื้นที่ อำเภอยะนิง จังหวัดสงขลา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสอดคล้องกับ ทวีมนัย อุดชาชน และเสาวลักษณ์ โกศลกิตติอมพร [10] ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลขามเรียงอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยด้านการส่งเสริมจากองค์กรปกครองท้องถิ่น และแรงสนับสนุนจากสังคม มีผลต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลขามเรียงอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ควรมีการวางแผนพัฒนาเจ้าหน้าที่ให้มีความพร้อมในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการดูแลผู้สูงอายุได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยเน้นการจัดโครงการ หรือกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้ผู้สูงอายุได้มาพบปะ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน
2. ควรมีการฝึกอบรมให้ผู้สูงอายุมีความเข้าใจ และมีทักษะดิจิทัลเพื่อใช้ชีวิตในยุคปัจจุบัน โดยเฉพาะการรู้เท่าทันสื่อดิจิทัล เพื่อป้องกันการถูกหลอกลวงจากมิจฉาชีพออนไลน์

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยไปยังเขตพื้นที่อำเภออื่นอื่น ๆ ในจังหวัดสงขลา เพื่อเป็นการประเมินปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อการดำรงชีวิตของผู้สูงอายุในปัจจุบัน
2. ควรศึกษาในเรื่องของการทำงานหารายได้ และความต้องการสวัสดิการในรูปแบบของการเสริมสร้างศักยภาพในการทำงาน ดังนั้น ควรมีการวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อสร้างหลักสูตรอาชีพที่เหมาะสมแก่ผู้สูงอายุ

เอกสารอ้างอิง

- [1] ปรางค์ทิพย์ ศรีไทย. (2563). ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลอาจสามารถ อำเภอมือง จังหวัดนครพนม (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- [2] ชัยรัตน์ พรหมดวง. (2565). ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ที่อยู่อาศัยในเขตเทศบาลตำบลเตราะบอน อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- [3] องค์การบริหารส่วนตำบลพิจิตร อำเภอนาหม่อม จังหวัดสงขลา. (2566). ประวัติความเป็นมา. <https://www.pijit-sao.go.th/content/information/1>

- [4] กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย. (2548). *มาตรฐานการสงเคราะห์ผู้สูงอายุ*. ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- [5] ฤทธิชัย ขาแสน. (2564). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตพื้นที่อำเภอพรหมณานิคม จังหวัดสกลนคร* (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- [6] วาสนา หลวงพิทักษ์ และจิตติมา ดวงแก้ว. (2562). *ปัจจัยทำนายคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขต จังหวัดสุพรรณบุรี*. *วารสารมหาวิทยาลัยสยาม*, 20(38), 67-81.
- [7] สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม. (ม.ป.ป.). *เครื่องชี้วัดคุณภาพชีวิต ขององค์การอนามัยโลกชุดย่อ ฉบับภาษาไทย*. <https://gdcatalog.go.th/dataset/gdpublish-whoqol-bref-thai/resource/324a3e83-a65d-45c7-8913-28d60eeaec8b>
- [8] กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ. (2566). *รายงานข้อมูลตำบลพิจิตร อำเภอนาหม่อม จังหวัดสงขลา*. <https://3doctor.hss.moph.go.th/main/>
- [9] Yamane, T. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis* (3rd ed.). Harper and Row Publications.
- [10] ทวีมนัย อุดชาชน และ เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร. (2566). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ในเขตเทศบาลตำบลขามเรียง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม*. *วารสารสังคมศาสตร์เพื่อการ พัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*, 7(1), 12-21.